

Eerste begrotingswijziging 2024, begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028 GR Laborijn voor beeldvormende raad

naam opsteller: I. Jansen
telefoonnummer: 373 845
e-mailadres: i.jansen@doetinchem.nl

Te besluiten om:

1. Kennis te nemen van de eerste begrotingswijziging 2024 van de gemeenschappelijke regeling Laborijn. Als zienswijze aan het dagelijks bestuur van Laborijn kenbaar te maken geen bedenkingen te hebben bij deze begrotingswijziging.
2. Kennis te nemen van de ontwerpbegroting 2025 en de meerjarenraming 2026-2028. Als zienswijze aan het dagelijks bestuur van Laborijn kenbaar te maken geen bedenkingen te hebben bij de begroting 2025 en de meerjarenraming 2026-2028 GR Laborijn.

Inleiding

In de gemeenschappelijke regeling Uitvoeringsorganisatie Laborijn is vastgelegd dat Laborijn een begroting tot het eind van het betreffende begrotingsjaar kan wijzigen. Als een begrotingswijziging leidt tot een gewijzigde gemeentelijke bijdrage, kunt u de zienswijze ten aanzien van die begrotingswijziging kenbaar maken.

Daarnaast is in de gemeenschappelijke regeling afgesproken dat Laborijn jaarlijks een begroting voor het komende jaar aanlevert. Eerder dit jaar heeft Laborijn door middel van de kadernota 2025 informatie verstrekt over de financiële en beleidsmatige uitgangspunten die voor de begroting 2025 van belang zijn. U hebt hiervoor bij besluit van 28 maart 2024 een zienswijze aan Laborijn kenbaar gemaakt met als kernboodschap dat de uitvoeringskosten beperkt moeten blijven en dat bij het re-integratiebudget uitgegaan moet worden van het huidige beschikbaar gestelde budget.

De begroting geeft inzicht in de wijze waarop Laborijn het komende jaar uitvoering geeft aan de Participatiewet, Wet sociale werkvoorziening (Wsw) en de Wet inburgering 2021. De activiteiten dragen bij aan het stimuleren van de (financiële) zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie van inwoners in de gemeente Doetinchem. U krijgt inzicht in de bedrijfsvoering en beoogde resultaten van Laborijn en kunt hierop invloed uitoefenen door uw zienswijze mee te geven aan het dagelijks bestuur van Laborijn.

Op 17 mei 2024 heeft het dagelijks bestuur van Laborijn de ontwerpbegroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028 van Laborijn aan de raden van de deelnemende gemeenten aangeboden (zie bijlagen).

Argumenten

1.1. De eerste begrotingswijziging 2024 van Laborijn leidt tot een hogere gemeentelijke bijdrage voor de uitvoeringskosten ten opzichte van de oorspronkelijke begroting 2024 als gevolg van de indexering loonkosten.

Als een begrotingswijziging leidt tot een gewijzigde gemeentelijke bijdrage, kan de gemeenteraad zijn zienswijze ten aanzien van die begrotingswijziging kenbaar maken.

De lasten van Laborijn stijgen als gevolg van verschillende ontwikkelingen (zie 1.2.).

Als gevolg van het uitgangspunt dat de uitvoeringskosten zoveel mogelijk beperkt moeten blijven, heeft Laborijn hiervoor een aantal maatregelen uitgewerkt die direct in het jaar 2024 een financieel effect hebben (2 ton). Daarnaast wordt een hogere bijdrage onttrekking van de bestemmingsreserve toegepast (1 ton). Dit betekent dat de stijging van de uitvoeringslasten beperkt blijft tot de hogere kosten als gevolg van de indexering van de loonkosten. Per saldo ligt een begrotingswijziging voor waarin de totale bijdrage uitvoeringskosten van de gemeenten toenemen met circa € 666.000. Voor Doetinchem betekent dit een toename van afgerond € 485.000.

De stijging is berekend in overeenstemming met de gemeentelijke uitgangspunten (indexering). De verwachting is dat compensatie voor gemeenten volgt via de meicirculaire gemeentefonds 2024.

Het nadeel op de uitvoeringslasten in 2024 wordt in de gemeentebegroting 2024 grotendeels gecompenseerd doordat wij in onze begroting voor de uitvoering van de Wet inburgering een deel van de uitvoeringskosten afzonderlijk hadden begroot.

1.2. Diverse ontwikkelingen vormen aanleiding voor de begrotingswijziging 2024.

Ten opzichte van de oorspronkelijke begroting 2024 van Laborijn (maart 2023) is in de begrotingswijziging 2024 rekening gehouden met de volgende ontwikkelingen:

- de lasten bijstand en langdurige Loonkostensubsidies (LKS) zijn verhoogd met € 1,9 miljoen vanwege een hoger aantal klanten in de bijstand en een lager aantal LKS werkenden dan was verwacht;
- de rijksbijdrage Wsw is aangepast op basis van de septembercirculaire 2023 (voordeel van € 1,3 miljoen);
- de loonkosten Wsw zijn naar boven bijgesteld met ruim € 1,0 miljoen (indexering);
- de loonkosten ambtelijk personeel zijn naar boven bijgesteld met € 1,2 miljoen in verband met stijgende klantaantallen en de cao loonsverhoging;
- het programma Wsw is financieel herrekend vanwege de snellere afname van het aantal Wsw-medewerkers (20 fte). Samen met bovengenoemde ontwikkelingen heeft het programma Wsw een beter financieel resultaat van € 0,2 miljoen;
- de toevoeging aan de bestemmingsreserves is verhoogd naar € 0,9 miljoen met name door de toevoeging vanuit het programma Inburgering;
- de onttrekking van de bestemmingsreserves is verhoogd naar € 0,1 miljoen om de gemeentelijke bijdrage niet verder te laten stijgen dan wenselijk.

2.1. De ontwerpbegroting 2025 en de meerjarenraming 2025-2027 van Laborijn sluiten aan bij de door de gemeenteraad meegegeven zienswijze op de kadernota 2025- 2028.

U hebt kennisgenomen van de kadernota 2025-2028 van Laborijn en daarbij de zienswijze meegegeven met de kernboodschap dat de uitvoeringskosten beperkt moeten blijven en dat bij het re-integratiebudget uitgegaan moet worden van het huidige beschikbaar gestelde budget inclusief indexering). Bij het uitwerken van maatregelen dient te focus te liggen op het instandhouden van de kerntaak van Laborijn.

De verwachte stijging van het aantal inwoners dat de komende jaren gebruikmaakt van de dienstverlening van Laborijn heeft een stijging van (uitvoerings)kosten tot gevolg.

Laborijn heeft dan ook verschillende maatregelen getroffen om de uitvoeringskosten te beperken.

De maatregelen hebben betrekking op:

- Het maken van keuzes met betrekking tot de intensiteit van de dienstverlening om kosten te beperken. U heeft dit in uw zienswijze ook expliciet meegegeven.
- De komende jaren bedragen onttrekken aan bestemmingsreserves.
- De bijstelling van prognoses klantaantallen van de Participatiewet.

Toelichting:

Laborijn neemt de volgende inhoudelijke maatregelen:

- het afbouwen van jobcoaching na plaatsing van P-wet inwoners met loonkostensubsidie LKS bij een reguliere werkgever (hoofdstuk 3 programma Mensontwikkeling)
In plaats van het structureel aanbieden van jobcoaching wordt na plaatsing bij een werkgever de begeleiding vanuit Laborijn geleidelijk afgebouwd. De gemiddelde duur van begeleiding is anderhalf jaar na plaatsing, maar er blijft ruimte om maatwerk te bieden.

- het anders en minder ondersteunen van een deel van onze inwoners met bijstandsondersteuning in hun ontwikkeling (hoofdstuk 3 programma Mensontwikkeling)
Bij het bepalen welke inwoners welke ondersteuning krijgt wordt gekeken naar de combinatie van de trede op de participatieladder, de uitkeringsduur en de leeftijd van de inwoner. Over het algemeen genomen betreft het inwoners die langer dan 8 jaar bijstandsondersteuning ontvangen (gelet op de gemiddelde bijstandsduur van 6-7 jaar) en/of geïsoleerd leven (trede 1 participatieladder). Hierbij wordt een uitzondering gemaakt voor jongeren in de leeftijd jonger dan 27 jaar. Deze inwoners worden door Laborijn actief verwezen naar het voorliggend aanbod van andere partijen in het sociaal domein. Laborijn draagt zorg voor een warme overdracht naar deze samenwerkingspartijen.
- het versoberen van het inburgering programma naar het wettelijk minimum kader voor gezinsmigranten (hoofdstuk 4 programma Inburgering)
Gemeenten hebben een beperktere rol bij de inburgering van gezinsmigranten, dan bij asielstatushouders. Laborijn zal zich voortaan beperken tot het uitvoeren van taken waarvoor zij wettelijk verantwoordelijk is. Dit omvat het aanbieden van een Participatieverklaringstraject, de Module Arbeidsmarkt en Participatie, evenals begeleiding bij de inburgering. De begeleiding bestaat uit het afnemen van een uitgebreide intake (inclusief leerbaarheidstoets), het opstellen van het Plan Inburgering en Participatie en het voeren van voortgangsgesprekken.
- het verminderen van de intensiteit van de begeleiding voor Wsw-collega's extern werkzaam bij reguliere werkgevers vanuit Laborijn als werkgever (hoofdstuk 5 Wsw)
Vanaf 2025 wordt de caseload van de jobcoaches naar van 50 gemiddeld 60 werknemers (+20%) ten aanzien van de extern bij reguliere werkgevers geplaatste werknemers.
- het sluiten van onze WLC-locatie in Ulft en deze activiteiten op andere locaties toe te voegen (hoofdstukken Wsw en Mensontwikkeling)
Laborijn beschikt voor het vormgeven van haar werk-leeractiviteiten (voor alle doelgroepen) over vier uitvoeringslocaties: Aalten, Doetinchem, Ulft en Zelhem. De tijdelijke locatie in Zelhem is gekoppeld aan het uitvoeren van werkzaamheden die in een DVO zijn vastgelegd. Deze maatregel voorziet in het per 1 januari 2025 sluiten van onze locatie in Ulft. De activiteiten worden vanaf dat moment op de locaties Aalten en Doetinchem ondergebracht.

Deze besparingsmaatregelen leveren een aanzienlijke bijdrage in het beperken van de uitvoeringskosten maar het levert nog geen meerjarige sluitende begroting op.

Om voor de overige jaren tot een sluitende meerjarenraming te komen, is het, aanvullend op het inzetten van de bestemmingsreserve re-integratie, noodzakelijk de bestemmingsreserve frictiekosten uittreding Oude IJsselstreek volledig in te zetten. Deze bestemmingsreserve is destijds gevormd om de gemeentelijke bijdrage van de andere GR gemeenten als gevolg van de uittreding van gemeente Oude IJsselstreek niet te laten stijgen en valt nu vrij omdat er geen verplichtingen meer op rusten. Deze bestemmingsreserve wordt nu gericht ingezet voor het beheersen van de gemeentelijke bijdragen.

Om ook de meerjarenraming (deels) sluitend te krijgen, is vervolgens ervoor gekozen om de raming van het Rijk ten aanzien van de geprognosticeerde klantaantallen van de Participatiewet voor de jaren 2026, 2027 en 2028 worden naar beneden bijgesteld naar het constante niveau van het jaar 2025.

Financiën

Op grond van de eerste begrotingswijziging 2024 en de meerjarenraming 2025-2028 bedraagt de totale bijdrage van Doetinchem aan Laborijn:

Totale gemeentelijke bijdrage aan Laborijn	2024	2025	2026	2027	2028
Buig	20.978.000	22.107.000	22.949.000	23.581.000	24.255.000
Bbz kapitaalverstrekkingen	-7.000	-7.000	-7.000	-7.000	-7.000
Vangnetregeling zelfstandigen	75.000	0	0	0	0
Bijzondere bijstand belast	746.000	746.000	746.000	746.000	746.000
Inburgering	1.280.000	1.280.000	1.280.000	1.280.000	1.280.000
Wsw	7.889.000	7.576.000	7.415.000	7.233.000	6.907.000
Reintegratie	2.626.000	2.719.000	2.818.000	2.880.000	2.952.000
Indirecte kosten	6.939.000	7.246.000	7.327.000	7.802.000	8.294.000
Tozo	-149.000	-149.000	-149.000	-149.000	-19.000
Energietoeslag	0	0	0	0	0
Totale gemeentelijke bijdrage aan Laborijn	40.377.000	41.518.000	42.379.000	43.366.000	44.408.000

Rekening houdend met onder meer aanpassing van de door ons te ontvangen rijksbijdragen voor de BUIG (gebundelde uitkering die gemeenten ontvangen van het Rijk voor de kosten van de Participatiewet), Re-integratie en Wet inburgering leidt dit meerjarig tot de volgende resultaten op onze gemeentebegroting:

Recapitulatie	2024	2025	2026	2027	2028
BUIG	0	0	0	0	0
Bijzondere bijstand belast	-65.000	-65.000	-65.000	-65.000	-65.000
Nieuwbouw huisvesting	0	0	-109.000	-67.000	-67.000
Overig	29.000	67.000	31.000	134.000	-148.000
Totaal	-36.000	2.000	-143.000	2.000	-280.000

Toelichting:

BUIG

De uitkering voor de BUIG die de gemeente van het rijk ontvangen fluctueert.

Dit is mede afhankelijk van:

- de verdeelsystematiek voor deze rijksbijdrage;
- landelijke ontwikkeling aantal bijstandsgerechtigden

De inkomsten uit de BUIG zijn moeilijk in te schatten. Tweejaarlijks (in de meicirculaire en septembercirculaire) vindt een bijstelling van het voorlopig toegekend budget plaats. Bij de bijstelling zijn de realisaties van vorig jaar en de conjuncturele situatie verwerkt. Bij de vaststelling van het definitieve budget (eind september) wordt rekening gehouden met de actuele conjuncturele situatie.

In de eerste begrotingswijziging 2024 en de meerjarenbegroting 2025-2028 van Laborijn is de BUIG gebaseerd op het nader voorlopig budget 2024 en is een actuele prognose van de uitgaven gemaakt gebaseerd op de aantallen in het eerste kwartaal 2024, rekening houdend met de doelstelling dat de volumeontwikkeling BUIG 1% beter is dan het landelijk gemiddelde.

Voorshands houden we er bij de prognose van de lasten rekening mee dat deze gelijk is aan de geraamde specifieke uitkering BUIG die wij van het rijk ontvangen. Per saldo heeft dit dus geen financieel effect op de gemeentebegroting.

Als wij het resultaat 2024 van de prognose van Laborijn van de uitgaven afzetten tegen de het voorlopig budget 2024 dat wij van het Rijk ontvangen, zou dit tot een voordeel van circa € 1,5 miljoen op onze gemeentebegroting leiden. De verwachting is echter dat het nader voorlopig budget 2024 en uiteindelijk definitief budget 2024 naar beneden zal worden bijgesteld ten opzichte van het voorlopige budget 2024. Bij de Tweede bestuurlijke monitor 2024 wordt u hierover nader geïnformeerd.

Bijzondere bijstand

De prognose van de lasten van de bijzondere bijstand is geactualiseerd. Dit leidt tot een bijstelling van onze gemeentebegroting.

Nieuwbouw huisvesting

Laborijn gaat vanwege de geplande nieuwbouw voorlopig uit van een toename van de huisvestingslast. Hierover bent u eerder geïnformeerd. Voor Doetinchem betekent dit een stijging van de bijdrage aan Laborijn van € 109.000 in 2026 en vanaf 2027 € 67.000 structureel.

Overig

Het betreft het saldo van aanpassingen op de budgetten Bbz, Wsw, re-integratie en indirecte kosten. Bij de indexering van de budgetten voor indirecte kosten en re-integratiemiddelen vanaf 2025 zijn wij uitgegaan van de indexering prijs binnenlands product uit de septembercirculaire 2023 van het gemeentefonds.

Effect begroting Laborijn

De effecten van de eerste begrotingswijziging 2024 nemen wij mee bij de Tweede bestuurlijke monitor 2024. De effecten ontwerpbegroting 2025 en meerjarenbegroting 2026-2028 worden meegenomen bij de samenstelling van de gemeentebegroting 2025.

Kanttekeningen

1.1. en 2.1. De maatregelen zijn voelbaar op de mate van dienstverlening voor inwoners en werkgevers

Gezien het uitgangspunt dat de uitvoeringskosten beheersbaar en beperkt moeten blijven, zijn maatregelen onontkoombaar. De maatregelen hebben consequenties voor de mate van dienstverlening aan inwoners en werkgevers. De maatregelen die voorliggen, zijn verantwoorde keuzes. De basisdienstverlening van Laborijn blijft hiermee goed op orde. Bij de uitwerking van de maatregelen blijft er ruimte om maatwerk te bieden waarbij ervan uitgegaan wordt wat is er nodig voor de inwoner.

2.2. De begroting in het jaar 2027 is nog niet sluitend.

Laborijn heeft het advies van de VNG ten aanzien het opstellen van de begroting en meerjarenraming en ook de formele begrotingsregels vanuit de provincie betrokken. Laborijn presenteert voor dat jaar een (nog) niet-sluitende begroting met een tekort. Dit is toegestaan in het kader van financieel toezicht. Dit is een duidelijk signaal richting het Rijk, namelijk dat de keuzes over het Gemeentefonds leiden tot financiële uitdagingen bij gemeenten en haar verbonden partijen. Mocht dit tekort zich daadwerkelijk gaan voordoen, dan kan het alsnog gedekt worden uit de algemene reserve van Laborijn. Een mogelijk tekort wordt dan ook niet automatisch vertaald in een hogere gemeentelijke bijdrage voor de uitvoeringskosten.

Vervolg

Na behandeling van de eerste begrotingswijziging 2024, de begroting 2025 en meerjarenraming 2025-2028 van Laborijn in de gemeenteraad delen wij uw besluit aan het dagelijks bestuur van Laborijn (zie bijlage 5) mee.

Bijlagen

1. Eerste gewijzigde begroting 2024
2. Aanbiedingsbrief bij gewijzigde begroting 2024
3. Ontwerpbegroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028 GR Laborijn
4. Aanbiedingsbrief ontwerpbegroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028 GR Laborijn
5. Reactie op zienswijzen
6. Conceptbrief aan Laborijn

Burgemeester en wethouders van Doetinchem,
De secretaris, De burgemeester,

mr. G.A. Karssenberg

mr. M. Boumans MBA MPM